

Riktlinje för prövning av fristående förskola, fritidshem eller enskild pedagogisk omsorg.

Dokumenttyp RIKTLINJE	Diarienummer 2024/467	Datum för beslut 241211	Version
Beslutsinstans Bildningsnämnden	Dokumentansvarig Verksamhetschef förskola	Ansvarig för uppföljning Verksamhetschef förskola	Reviderad 241112
Dokumentet gäller Tillsvidare		Granskad av	Aktualiserad
Dokumentet gäller för Fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg			

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Förskola	3
1.1.1	Definitioner, förskola.....	3
1.2	Pedagogisk omsorg.....	3
1.2.1	Definitioner pedagogisk omsorg.....	4
1.3	Fritidshem.....	4
2	Godkännande att bedriva fristående förskola eller enskild pedagogisk omsorg	5
2.1	Krav för godkännande fristående förskola	5
2.2	Krav för godkännande enskild pedagogisk omsorg	5
2.3	Krav på insikt, fristående förskola	6
2.4	Krav på insikt i och förutsättningar att följa föreskrifter, enskild pedagogisk omsorg.....	6
2.5	Krav på ekonomiska förutsättningar, fristående förskola	7
2.6	Krav på lämplighet, fristående förskola.....	7
2.7	Krav på lämplighet, enskild pedagogisk omsorg.....	7
2.8	Övriga krav för godkännande, fristående förskola	8
2.9	Övriga krav för godkännande, enskild pedagogisk omsorg.....	9
2.10	Ansökan om godkännande, fristående förskola	9
2.11	Ansökan om godkännande, enskild pedagogisk omsorg.....	9
2.12	Förändring i verksamheten, fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg.....	9
2.12.1	Anmälningsplikt vid förändring i ägar- och ledningskretsen	9
2.12.2	Ansökan om godkännande vid förändring av befintlig verksamhet, fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg.....	9
2.13	Vid stängning på huvudmannens begäran	10
3	Tillsyn	10
4	Ekonomisk ersättning.....	10
5	Tolkning, tillämpning och information.....	11

1 Inledning

1.1 Förskola

Enligt 2 kap. 5§ skollagen ska den som vill driva en fristående förskola godkännas av den kommun där verksamheten ska bedrivas. Av 26 kap.4§ skollagen framgår vidare att kommunen har tillsynsansvar över de fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt.

I Kramfors Kommun är det Bildningsnämnden som fattar beslut om godkännande av huvudmän för fristående förskolor och fritidshem. Bildningsnämnden ansvarar även för att kontrollera att verksamheterna uppfyller kraven i lagar och andra föreskrifter.

Dessa riktlinjer anger bland annat vilka övergripande krav som ställs för att kunna godkännas som huvudman för en fristående förskola i Kramfors kommun samt inriktningen för Bildningsförvaltningens arbete i samband med tillståndsgivning och tillsyn.

1.1.1 Definitioner, förskola

1 kap.3§ skollagen fastställer följande definitioner:

Fristående förskola: förskoleenhet vid vilken en enskild bedriver utbildning i form av förskola

Förskoleenhet: av huvudman för förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera förskolebyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon förskolebyggnad.

Undervisning: processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Utbildning: verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Enskild som innehar godkännande att bedriva fristående förskola benämns i dessa riktlinjer *huvudman*.

1.2 Pedagogisk omsorg

Enligt 25 kap. 10§ skollagen (2010:800) ska den som vill driva enskild pedagogisk omsorg godkännas av den kommun där verksamheten ska bedrivas. Av 26 kap. 4§ skollagen framgår vidare att kommunen har tillsynsansvar över enskild pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt.

I Kramfors kommun är Bildningsnämnden som fattar beslut om godkännande av huvudmän för enskild pedagogisk omsorg.

Bildningsnämnden är även tillsynsmyndighet och ansvarar för att kontrollera att verksamheterna fortlöpande uppfyller kraven i lagar och andra föreskrifter.

Dessa riktlinjer anger bland annat vilka övergripande krav som ställs för att kunna godkännas som huvudman för enskild pedagogisk omsorg i Kramfors Kommun samt inriktningen för Bildningsförvaltningens arbete i samband med tillståndsgivning och tillsyn.

1.2.1 Definitioner pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg är ett alternativ till utbildning i förskola eller fritidshem och vänder sig till barn i samma åldrar som barn och elever i förskolan och i fritidshemmet. Enligt 25 kap. 2§ skollagen ska pedagogisk omsorg stimulera barns utveckling och lärande. I detta ingår att i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Barnen ska förberedas för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet.

Det finns olika sätt som pedagogisk omsorg kan bedrivas, till exempel:

- En person bedriver pedagogisk omsorg i sitt eget hem
- En eller flera personer bedriver pedagogisk omsorg i särskild lokal
- Flerfamiljslösningar där barnen turas om att vara i de olika familjernas hem
- Flerfamiljslösningar i en särskild lokal
- Fristående huvudmän anställer personal som bedriver verksamhet i den anställdes hem eller i en särskild lokal

Enskild som innehar godkännande att bedriva fristående förskola benämns i dessa riktlinjer huvudman.

1.3 Fritidshem

Utbildning i fritidshem ska erbjudas så snart det framkommit att eleven behöver en sådan plats. En elev ska erbjudas utbildning i fritidshemmet i den omfattning som behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete eller studier, eller om eleven har ett eget behov på grund av familjens situation för övrigt. Hemkommunen ska även erbjuda fritidshem för elever som går i fristående skolor i de fall huvudmannen för den fristående skolan inte erbjuder fritidshem. Huvudmän för fristående skolor kan erbjuda fritidshem till sina elever, men har ingen skyldighet till att göra det. Fritidshem ska erbjudas till och med vårterminen det år då eleven fyller 13 år. 14 kap. § 3 -8 skollagen.

2 Godkännande att bedriva fristående förskola, fritidshem eller enskild pedagogisk omsorg

2.1 Krav för godkännande fristående förskola, fritidshem

Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola, fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5§ skollagen (2010:800) lämnas om den enskilde:

1. Genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten,
3. verksamheten inte innebär påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet,
4. i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen, och
5. i övrigt bedöms lämplig.

Samtliga av dessa krav ska vara uppfyllda av sökande för att godkännas att bedriva fristående förskola och fritidshem. Vid bedömningen av kraven på insikt och lämplighet granskas den enskildes ägar- och ledningskrets.

Personer som omfattas av ägar- och ledningskretsen är:

1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och
4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

2.2 Krav för godkännande enskild pedagogisk omsorg

Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för pedagogisk omsorg. Godkännande ska enligt 25 kap. 10§ skollagen lämnas om:

1. Den enskilde har insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. den enskilde i övrigt bedöms lämplig,
3. verksamheten inte innebär påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet,
4. verksamheten är öppen för alla barn som en kommun ska sträva efter att erbjuda motsvarande verksamhet, och

5. avgifterna inte är oskäligt höga.

Samtliga av dessa krav ska vara uppfyllda av sökande för att godkännas att bedriva enskild pedagogisk omsorg. Vid bedömningen av kraven på insikt och lämplighet granskas den enskildes ägar- och ledningskrets. Personer som omfattas av ägar- och ledningskretsen är:

1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och
4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

2.3 Krav på insikt, fristående förskola och fritidshem

Kravet på insikt innebär att det inom den krets av personer som ingår i ägar- och ledningskretsen ska finnas en samlad kompetens om de föreskrifter som gäller för verksamheten. Utöver kunskap om de skolförfattningar som gäller för verksamheten ska den enskilde bland annat ha kunskap om arbetsrätt, arbetsmiljörätt och ekonomiska regelverk. Kompetensen kan visas exempelvis genom en redogörelse för erfarenhet av liknande verksamhet eller utbildning på området. Bedömningen sker samlat för hela ägar- och ledningskretsen. Det krävs därmed inte att samtliga personer i den berörda kretsen har kunskapen, utan endast att den sökande kan visa att kunskapen finns representerad inom kretsen.

2.4 Krav på insikt i och förutsättningar att följa föreskrifter, enskild pedagogisk omsorg

Kravet på insikt i och förutsättningar att följa föreskrifter innebär att det inom den krets av personer som ingår i ägar- och ledningskretsen ska finnas en samlad kompetens om de föreskrifter som gäller för verksamheten. Utöver kunskap om de författningar som gäller för pedagogisk omsorg ska den enskilde ha kunskap om ekonomiska regelverk som styr den associationsform som verksamheten har. En huvudman med arbetsgivaransvar behöver även ha kunskap om de arbetsrättsliga och arbetsmiljömässiga bestämmelser som gäller för verksamheten. Kompetensen kan visas exempelvis genom en redogörelse för erfarenhet av liknande verksamhet eller utbildning på området. Bedömningen sker samlat för hela ägar- och ledningskretsen. Det krävs därmed inte att samtliga personer i den berörda kretsen har kunskapen, utan endast att den sökande kan visa att kunskapen finns representerad inom kretsen. Utöver insikt i föreskrifter krävs att den sökande har ekonomiska förutsättningar att bedriva pedagogisk omsorg i enlighet med de föreskrifter som gäller för verksamheten.

2.5 Krav på ekonomiska förutsättningar, fristående förskola och fritidshem

Kravet på ekonomiska förutsättningar innebär att den enskilde ska kunna bedriva en förskola och/eller fritidshem i enlighet med de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet på ekonomiska förutsättningar innebär bland annat att verksamheten ska kunna bära sina kostnader och att det ska finnas ett ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. I prövningen av ekonomiska förutsättningar görs en samlad bedömning av sökandens ekonomiska situation och planeringen av den tilltänkta verksamheten. Om den enskildes bolag ingår i en koncern granskas även ekonomin i koncernen.

2.6 Krav på lämplighet, fristående förskola och fritidshem

Kravet på lämplighet omfattar såväl den juridiska personen som de fysiska personer som ingår i ägar- och ledningskretsen. Samtliga personer i ägar- och ledningskretsen måste bedömas som lämpliga för att kravet ska vara uppfyllt. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas (2 kap. 5 och 5a §§ skollagen).

En sökande ska enligt skollagen (2 kap. 5b §) inte anses som lämplig om det finns en risk för att barn i den förskola som ansökan avser kommer att utsättas för

1. våld, tvång eller hot,
2. diskriminering eller kränkande behandling, eller
3. påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket.

Kramfors Kommun kan vid lämplighetsbedömningen bland annat begära ut uppgifter från polisens belastningsregister i fråga om de personer som ingår i ägar- och ledningskretsen. Om företrädarna tidigare har drivit en verksamhet inom skolväsendet vars godkännande har återkallats, eller om en tidigare verksamhet har bedrivits i strid med gällande föreskrifter kan även det påverka bedömningen av företrädarnas lämplighet. Vidare kan Kramfors Kommun vid lämplighetsprövning komma att beakta privata uttalanden och beteenden om de uttrycker sådan brist på respekt för demokratiska värderingar eller för annat som anges i skollagen att det finns en risk för att barn kan komma att fara illa i verksamheten.

Kramfors kommun kan i samband med ägar- och ledningsprövning bland annat komma att inhämta uppgifter från Polismyndigheten, Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och företag som erbjuder kreditupplysningar.

2.7 Krav på lämplighet, enskild pedagogisk omsorg

Kravet på lämplighet omfattar de personer som ingår i ägar- och ledningskretsen. Samtliga personer i ägar- och ledningskretsen måste bedömas om lämpliga för att kravet ska vara uppfyllt. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas (25 kap. 10 a§ skollagen). Kramfors kommun kan vid lämplighetsbedömningen bland annat begära ut uppgifter från polisens belastningsregister i fråga om de personer som ingår i ägar- och ledningskretsen. Om företrädarna tidigare har drivit en verksamhet inom pedagogisk omsorg vars godkännande har återkallats, eller om en tidigare verksamhet har bedrivits i strid med gällande föreskrifter kan det påverka bedömningen av företrädarnas lämplighet.

Kramfors kommun kan i samband med ägar- och ledningsprövning bland annat komma att inhämta uppgifter från Polismyndigheten, Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och företag som erbjuder kreditupplysningar.

Godkännande av huvudman ska avse verksamhet på ett visst verksamhetsställe som bedöms lämpligt. Om verksamheten ska bedrivas där någon är folkbokförd kan en sökande inte anses lämplig utan att en kontroll av utdrag ur polisens belastningsregister har gjorts avseende personer som är 15 år eller äldre och folkbokförda vid verksamhetsstället. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Om registerutdrag inte visas upp, får verksamheten inte bedrivas. Kontrollen av registerutdrag ska dokumenteras genom att kommunens handläggare antecknar att utdraget har visats upp. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras (25 kap. 2 a och 10 §§skolagen 2010:800).

2.8 Övriga krav för godkännande, fristående förskola och fritidshem

För att godkännande ska lämnas krävs att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för barnen eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas (2 kap. 5§ skollagen).

Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss förskoleenhet och fritidshem och, i förekommande fall, att utbildningen har en konfessionell inriktning. (2 kap. 5§) Om en enskild ämnar bedriva utbildning med konfessionell inriktning ska detta framgå av ansökan. Den konfessionella inriktningen får inte omfatta undervisningen.

I samband med utredningen av godkännande gör Kramfors Kommun en prövning av barnets bästa i enlighet med barnkonventionen.

Utöver de krav på fristående huvudmän som regleras i de nationella styrdokumentet förbinder sig den som godkänns att bedriva fristående förskola och fritidshem i Kramfors Kommun att följa de lokala regler och riktlinjer som beslutas av kommunen. Dessa innefattar att huvudmannen ska efterfölja kommunens regler för avgifter.

Huvudmannen ska ha sin verksamhet försäkrad. Barn som är inskrivna i verksamheten, bosatta och folkbokförda i Kramfors Kommun omfattas av kommunens barnolycksfallsförsäkring.

2.9 Övriga krav för godkännande, enskild pedagogisk omsorg

I samband med utredningen av godkännande gör Kramfors Kommun en prövning av barnets bästa i enlighet med barnkonventionen.

Utöver de krav på fristående huvudmän som regleras i nationella styrdokument förbinder sig den som godkänns att bedriva enskild pedagogisk omsorg i Kramfors Kommun att följa de lokala regler och riktlinjer som beslutas av kommunen. Dessa innefattar att huvudmannen ska efterfölja kommunens regler för avgifter.

Huvudmannen ska ha sin verksamhet försäkrad. Barn som är inskrivna i verksamheten, boende och folkbokförda i Kramfors Kommun omfattas av kommunens barnolycksfallsförsäkring.

2.10 Ansökan om godkännande, fristående förskola, fritidshem och enskild pedagogisk omsorg.

Ansökan om godkännande att bedriva fristående förskola, fritidshem eller enskild pedagogisk omsorg görs via e-tjänst på Kramfors.se

2.11 Förändring i verksamheten, fristående förskola, fritidshem och enskild pedagogisk omsorg

Anmälningsplikt vid förändring i ägar- och ledningskretsen

Huvudmannen är skyldig att löpande säkerställa att kraven på insikt och lämplighet är uppfyllda inom ägar- och ledningskretsen samt att det finns ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten.

Enskilda huvudmän ska anmäla förändringar i ägar- och ledningskretsen till Bildningsförvaltningen senast en månad efter att förändringen har ägt rum. Detta gäller bland annat vid ägarbyte och förändringar av styrelsen.

Ansökan om godkännande vid förändring av befintlig verksamhet, fristående förskola, fritidshem och enskild pedagogisk omsorg.

Godkännande från Bildningsnämnden att bedriva fristående förskola och fritidshem gäller i en viss lokal med ett visst antal barn. Om huvudmannen planerar att ändra de förutsättningarna som gäller för godkännandet, till exempel genom att utöka antalet platser eller byta lokal, ska huvudmannen

ansöka om godkännande utifrån de nya planerade förutsättningarna. Den planerade ändringen får inte genomföras innan Bildningsnämnden har lämnat godkännande. Ansökan behöver därför inkomma i god tid innan ändring genomförs. Vid bifall av ansökan fattar nämnden ett nytt beslut om godkännande som ersätter aktuellt godkännande.

2.12 Vid stängning på huvudmannens begäran

Vid stängning av en fristående förskola, fritidshem eller av enskild pedagogisk omsorg på huvudmannens begäran ska huvudmannen skriftligen och i god tid innan den planerade stängningen informera kommunen och vårdnadshavare med barn inskrivna i förskolan. Huvudmannen ska fatta ett formellt beslut om att en förskola eller fritidshem ska stängas. Beslutet ska lämnas in till Bildningsförvaltningen. Beslutet ska innehålla uppgifter om datum för stängning och att huvudmannen begär att aktuellt godkännande från Bildningsnämnden återkallas. Beslutet ska vara undertecknat av behörig firmatecknare.

3 Tillsyn

Enligt Skollagens 26 kap. 4§ (2010:800) har en kommun tillsyn över fristående förskola, fritidshem och enskild pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt. Kommunen har rätt att inspektera verksamheten och får inhämta de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. Syftet med tillsynen är att genom en självständig granskning kontrollera att en verksamhet uppfyller kraven i lagar och andra föreskrifter. Kommunen ska inom ramen för sin tillsyn även lämna råd och vägledning.

Bildningsförvaltningen genomför på uppdrag av Bildningsnämnden tillsyn över fristående förskola, fritidshem och enskild pedagogisk verksamhet i kommunen. Tillsyn kan genomföras både föranmält och oanmält. Som grund för tillsynen utgår förvaltningen från bestämmelserna i skollagen (2010:800) och förskolans läroplan (Lpfö18).

4 Ekonomisk ersättning

Kommunen är skyldig att lämna bidrag i form av barnpeng till godkänd fristående verksamhet.

Barnpengens storlek fastställs senast den 31 december varje år av Bildningsnämnden.

Avstämning av barnantal görs den 1:a i varje månad. Utbetalning av barnpeng sker den 15:e i varje månad.

Om ett barn deltar i två enskilda verksamheter ska kommunen lämna bidrag till båda verksamheterna. Om ett barn vistas i flera verksamheter ska den enskilda huvudmannen tilldelas ett bidrag i proportion till sitt åtagande. Hur bidraget fördelas avgörs av kommunen.

En fristående verksamhet som styrs av personal med egna barn i verksamheten har också rätt till barnpeng för de egna barnen. Dock måste verksamheten bestå av minst lika många andra barn som egna barn för att få rätt till att bidrag ska gälla.

5 Tolkning, tillämpning och information

Tolkning och bestämmelse av tillämpning av dessa riktlinjer görs av Bildningsnämnden, vilken också har rätt att ändra och justera densamma.

Vid tveksamheter om hur dessa riktlinjer ska tolkas och tillämpas ansvarar aktuella tjänstepersoner för att bestämmelserna anpassas till aktuella förhållanden och föreslår därefter Bildningsnämnden att besluta om sådan förändring.

Bildningsnämnden är skyldig att informera om beslut eller förhållanden som påverkar den enskilda verksamheten. Huvudmannen är på motsvarande sätt skyldig att lämna vidare information vidare till berörda vårdnadshavare. Kommunen är skyldig att informera om förskola och fritidshem som den anordnar. Dessutom är kommunen skyldig att informera om den enskilda verksamhet som kommunen har godkänt. Hur informationen utformas och sprids avgörs av kommunen.

Information och frågor om fristående förskola, fritidshem och enskild pedagogisk verksamhet, hänvisas till :

Kramfors kommun

Bildningsförvaltningen

872 80 Kramfors

0612 80 000 (växel)